

TURINYS

Pagrindiniai veikėjai 9

Genealoginis medis 12

PIRMAS SKYRIUS

Pasitikite princesę! 15

ANTRAS SKYRIUS

Pektusano dinastija 29

TREČIAS SKYRIUS

Pchenjano tikslas – valdyti visą pusiasalį 45

KETVIRTAS SKYRIUS

Visa Kimų giminė 59

PENKTAS SKYRIUS

Tėvas – narcizas ir psichopatas 71

ŠEŠTAS SKYRIUS

Valstybės paslaptys 95

SEPTINTAS SKYRIUS

Pameistrystės metai (2007–2009) 112

AŠTUNTAS SKYRIUS

Laidotuvės ir prisikėlimas iš mirusiųjų 134

DEVINTAS SKYRIUS
Šlykščioji pilvakalbė 141

DEŠIMTAS SKYRIUS
Pchenjano žaidimai 149

VIENUOLIKTAS SKYRIUS
Vizitas Žydruosiuose rūmuose 161

DVYLIKTAS SKYRIUS
Korėjietiškoji klaidų komedija 175

TRYLIKTAS SKYRIUS
Kas ką apmovė? 194

KETURIOLIKTAS SKYRIUS
Pektusano princesė joja į viršūnę 222

PENKIOLIKTAS SKYRIUS
Maistas kaip ginklas. Šeimos tradicija 240

ŠEŠIOLIKTAS SKYRIUS
Apsėstoji sesutė 254

SEPTYNIOLIKTAS SKYRIUS
Ją vadina moterimi velniu 267

Padėkos 293
Nuorodos ir šaltiniai 295

PAGRINDINIAI VEIKĖJAI*

Šiaurės Korėja

Pektusano dinastijos atstovai

Kim Ilsongas – Šiaurės Korėjos ir Pektusano dinastijos įkūrėjas, Kim Jodčong senelis; mirė 1994 metais.

Kim Džongilas – Kim Ilsongo sūnus, Aukščiausiasis Vadas (1994–2011 m.); Kim Džonguno ir Kim Jodčong tėvas.

Kim Džongunas – Kim Džongilo sūnus, Aukščiausiasis Vadas (nuo 2011 m.); vyresnysis Kim Jodčong brolis.

Kim Jodčong – Kim Džongilo duktė, jaunesnioji Kim Džonguno sesuo.

Kim Džongčolis – Kim Džongilo sūnus, Kim Džonguno ir Kim Jodčong vyresnysis brolis.

Kim Džue – Kim Džonguno duktė (gimė apie 2010 m.).

Kiti Kimų giminės nariai

Hong Ilčion – pirmoji Kim Džongilo žmona. Ištekėjo 1966 metais, bet gimus Kim Hėgiong nustumta į šalį.

Čang Songtekas – Kim Gionghy vyras, ilgą laiką buvęs dešiniąja Kim Džongilo ranka. Sušaudytas 2013 ar 2014 metais.

Kim Čunsong – jaunesnioji Kim Džongilo ir Kim Jongsuk duktė. Kim Džonguno ir Kim Jodčong pusseserė.

* Šioje knygoje lietuviškai transkribuojami visi nelotyniškais (korėjietiškais, japoniškais, kiniškais ir kt.) rašmenimis rašomi vardai ir pavardės. Kiti pateikiami pridant lietuviškas galūnes. (Leid. past.)

Kim Hègiong – Kim Džongilo pirmagimė, jos mama – Hong Ilčion.

Kim Džongnamas – vyriausias Kim Džongilo sūnus, mama – Son Hèrim. Buvo manoma, kad tėvas jį skirs įpėdiniu. Jaunesnio pusbrolio Džonguno įsakymu 2017 metais nužudytas.

Kim Gionghy – jaunesnioji Kim Džongilo sesuo.

Kim Solsong – vyresnioji Kim Džongilo ir Kim Jongsuk dukterė, Džonguno ir Jodčong pusseserė.

Kim Jongsuk – antroji Kim Džongilo žmona, Solsong ir Čun-song mama.

Go Jonghy – neoficiali Kim Džongilo žmona; Džongčolio, Džonguno ir Jodčong mama.

Ri Soldžu – Kim Džonguno žmona.

Son Hèrim – Kim Džongilo meilužė, Kim Džongnamo mama.

Šiaurės Korėjos aukšto rango pareigūnai

Če Hy	Kim Sonhè
Če Sonhy	Kim Jangonas
Če Tèbokas	Kim Jongčunas
Hion Songvol	Kim Jongnamas
Džo Jongvonas	Pak Džiongčonas
Kim Čangsonas	Ry Mjongdžė
Kim Hiokčolis	Ry Songuonas
Kim Džongakas	Ry Jongho
Kim Kinamas	U Dongčukas

Pietų Korėja

Prezidentai

Kim Dedžungas (1998–2003)

No Muhionas (2003–2008)

I Miongbakas (2008–2013)

Pak Kunhė (2013–2017)

Mun Džeinas (2017–2022)

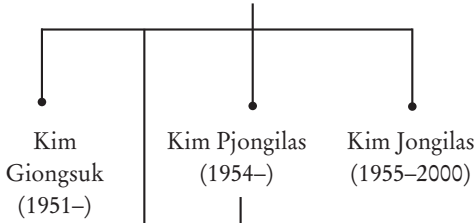
Jun Sokniolis (nuo 2022)

Kiti Pietų Korėjos pareigūnai

Džo Mionggiunas – susivienijimo reikalų ministras
(2017–2019 m.).

Čong Segiunas – ministras pirmininkas prezidentaujant
Mun Džeinui.

Kim Songé
(1924–2014)

Kim
Giongdžinas
(1952–)

Kim Ganginas
(1981–)

Kim Unsongas
(1983–)

Hong Ilčion
(1942–)

Kim
Hėgiong
(1968–)

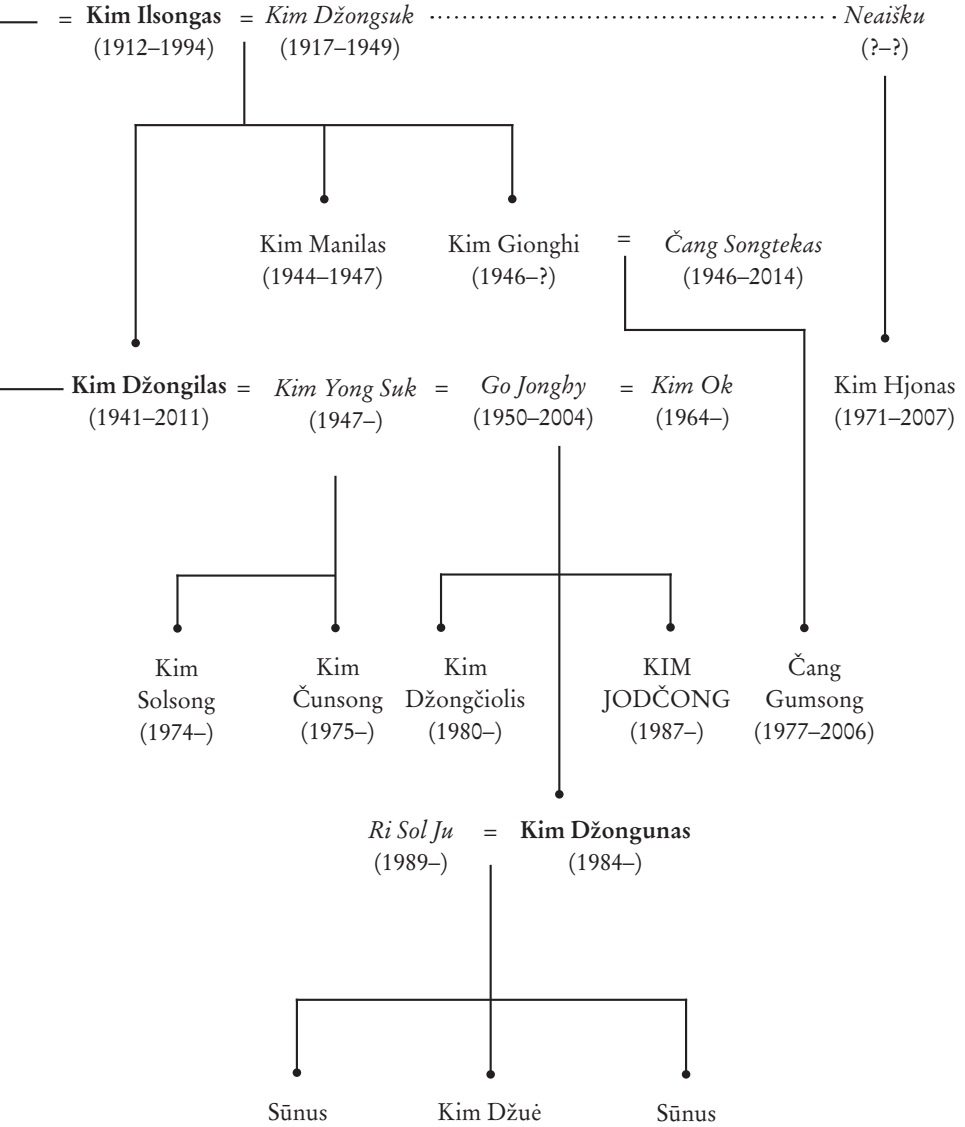
Son Hėrim
(1937–2002)

Kim
Džongnamas
(1971–2017)

Kim Hansolis
(1995–)

Duktė
(?–?)

PEKTUSANO
DINASTIJOS
GENEALOGINIS
MEDIS

PIRMAS SKYRIUS

Pasitikite princesę!

Iš apniukusio vasario dangaus į Inčeono oro uostą Pietų Korėjoje leidosi lėktuvas. Juo skrido dvidešimt trys keleiviai: penki valstybės pareigūnai, trys žurnalistai, likusieji – asmens sargybiniai. Vienas keleivis visiems rūpėjo kur kas labiau nei visi kiti.

2018 metų vasario 9-osios popietę, keturiasdešimt šešios minutės po pirmos Korėjos laiku, sovietinio „Il 62“, pakrikštyto „Vištvanagiu 2“ (tai Šiaurės Korėjos nacionalinis paukštis), važiuoklė palietė oro uosto nusileidimo taką.

Pirmą sykį po daugybės metų „Pektusano* dinastijos“ atstovas ir tiesioginis jos pradininko Kim Ilsono palikuonis atvyko į Pietų Korėją. Iki tol šioje šalyje buvo lankęsis tik pats Šiaurės Korėjos įkūrėjas Kim Ilsongas, tai atsitiko 1950-ųjų liepą, praėjus mėnesiui po jo kariuomenės invazijos į Pietų Korėją.

* Legendomis apipintas ugnikalnis Šiaurės Korėjos ir Kinijos pasienyje.
(Vert. past.)

Tačiau lėktuvu skrido ne dabartinis Šiaurės Korėjos vadovas Kim Džongunas, o ir ši šiauriečių „invazija“ buvo visiškai kitokia – ją palankiai vertino dauguma Pietų Korėjos gyventojų.

Dar devynias minutes riedėjęs oro uosto takais, lėktuvas pasiekė atvykimo vartus. Televizijos žiūrovai, nekantravę ekranuose pirmą sykį išvysti itin aukšto rango personą, buvo priversti dar gerą pusvalandį spoksoti į vietoje sustingusio lėktuvo siluetą, padabintą didžiule raudona žvaigžde – tai valstybės herbas – ant uodegos ir užrašu „Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika“ korėjietiškais rašmenimis išilgai fiuzeliažo.

Kai lėktuvo link ėmė judėti keleiviams skirta „rankovė“, vieno didelio Pietų Korėjos kanalo, tiesiogiai transliuojančio reportažą iš įvykio vietos, žurnalistas net atsiduso iš nevilties: juk žiūrovai nepamatys, kaip pats svarbiausias asmuo didingu žingsniu lipa iš lėktuvo.

Toji persona ekranuose pirmąsyk pasirodė nuo reportažo pradžios praėjus ne mažiau kaip keturiasdešimt minučių. Nominalus Šiaurės Korėjos delegacijos vadovas Kim Jongnamas išniro pro oro uosto duris ir įsėdo į pirmąjį iš dviejų laukusių juodų sedanų. Netrukus, kone visai užgožta aukšto asmens sargybinio iš Šiaurės Korėjos ir asmens sargybinės iš Pietų Korėjos, pasirodė jauna liauno sudėjimo moteris ir, žengusi keliolika žingsnių, įsėdo į antrąjį automobilį. Akys ramios, laikysena tiesi – ji, sakytum, nemaž nesijaudino atsidūrusi istorinio įvykio epicentre.

Viskas baigėsi pernelyg greitai, apgailstavo televizijos laidų vedėjai, juolab kad nufilmuoti šį trumputį epizodą kiek trukdė oro uosto pastatas. Tačiau net tų kelių sekundžių pakako norint

šį tą suprasti. Viešnia, nekenčianti ryškesnio makiažo – tai juk visi žino, tvirtino vienas ekspertas, – šįsyk, regis, prisipudravo kaip niekad. Ką tai galėtų reikšti? Gal tai ne ji? O jei ji, dėstė tas pats ekspertas, svarbu atkreipti dėmesį į akis: ryškūs šešėliai tikriausiai laikytini geru ženklu, o tai reiškia, kad ji išties nusi-teikusi siekti abiejų Korėjų suartėjimo ir šį vizitą vertina kuo rimčiausiai.

Praėjus kelioms minutėms kortežas pajudėjo. Dabar visi iš-vydo dar vieną asmens sargybinį iš Šiaurės Korėjos – jis, kaip ir pirmasis, iš pradžių bėgo ties jaunosios moters automobiliu, tik kitoje jo pusėje, o galiausiai išoko į įkandin sekusį juodą vi-sureigį. Kortežo tikslas – čia pat oro uosto komplekse įkurdin-ta geležinkelio stotis, iš kurios delegacija moderniu greituoju traukiniu „Korea Train eXpress“ vyks į rytus, į Gangningą. Traukinys, be abejo, pirštu prikišamai pademonstruos šiaurie-čiams, kaip akivaizdžiai, skausmingai ir tieka aspektų skiriasi dvi Korėjos.

Televizijos kanalai daugybę sykių kartojo kelias brangias sekundes, užfiksavusias automobilių link žengiančius svečius. Kai kurie apžvalgininkai identifikavo kiek vėliau iš oro uosto pastato išėjusią antrąją Šiaurės Korėjos atstovę. „Palaukit, pa-laukit! – nesusitūrėjo vienas televizijos reporteris. – Mes juk esame nufilmavę ją ankstėliau, oro uoste.“

Šis epizodas irgi buvo kartojamas daugybę kartų, o žiū-rovai neliko nuvilti. Pagaliau jie ekranuose stambiu planu išvydo debutantę – ji, tarsi į sceną žengianti pasiilgta akto-rė, pirmąsyk pasirodė ypač svarbiems keleiviams skirtos sa-lės tarpduryje. Pirmasis į ją įėjo Kim Jongnamas, lydimas jį

pasitikusio Pietų Korėjos pareigūno – susivienijimo reikalų ministro Džo Mionggiuno. Žengęs vos kelis žingsnius, Kim Jongnamas staiga stabtelėjo ir atsigręžė atgal, tarsi kiek sunerimęs, kad bus aplenkęs svarbesnę už save kolegę. Išvydę tai atsigręžė visi kiti, ir tik tuomet vos pastebimai šypsodamasi į patalpą įžengė visuotinio dėmesio susilaukusi moteris. Kameron tylutėliai zurzė. Ji ir dabar laikėsi nepriekaištingai tiesiai, o akis stengėsi nukreipti į vos du ar tris patalpoje buvusius objektus, kad niekam nekiltų nė menkausio įtarimo, neva ji kažki ko jaudinasi ar nerimauja.

Tai Kim Jodčong – Šiaurės Korėjos Aukščiausiojo Vado Kim Džonguno jaunesnioji sesuo. Jos brolis valdo savo šalį kaip absoliutus monarchas, tačiau jo sesuo – ne vien Vado giminaitė ir tuo aiškiai skiriasi nuo Kim Džongčiolio – vyresniojo Kim Džonguno brolio, neturinčio jokios rimtesnės įtakos. Ji ne vėliau kaip 2014 metais ėmė vadovauti įtakingai Propagandos ir agitacijos tarnybai. Ji ambicinga. Ji – antrojo Šiaurės Korėjos vadovo Kim Džongilo dukra, tad nuo mažų dienų augo supama ypatingos globos. Tėvas ir mama vadino ją „princese Jodčong“ arba tiesiog „princese“. Tėvas anksti pastebėjo, kad dukra talentinga ir pasižymi politiniu išvalgumu. Dabar tai pagaliau išvys visas pasaulis.

Šiaurės Korėjos delegacijai žengiant iš lėktuvo, televizijos kanalų kalbinami komentatoriai mėgino atskleisti istorinę šio įvykio svarbą ir pasakojo žiūrovams, ką Kim Jodčong ketina nuveikti per artimiausias 56 valandas, nors dar toli gražu ne viskas suderinta iki galo. Tiesa, vienas punktas buvo aiškus. Svarbiausias vizito akcentas – kitą dieną numatytas jos susitikimas

su Pietų Korėjos prezidentu Mun Džeinu vadinamuosiuose Žydruosiuose rūmuose, kur prezidentas dirba ir gyvena. Vėliau čia pat bus pietaujama.

Ar įmanomas dalykas, kad prezidentui ji įteiks savo brolio laišką? Galbūt jame Kim Džongunas netgi pasiūlys prezidentui netrukus susitikti? Naujos abiejų Korėjų lyderių derybos po gerą dešimtmetį užsitęsusios pertraukos? Juk tai žada įdomių perspektyvų siekiant taikos Korėjos pusiasalyje, ar ne tiesa? (Rytojaus dieną ponia Kim išties įteiks prezidentui Mun Džeinui savo brolio laišką.)

Be to, buvo iš anksto sutarta, kad kitos dienos vakare Šiaurės Korėjos delegacija dalyvaus žiemos olimpinių žaidynių atidarymo ceremonijoje Pjongčange – rytinėje pusiasalio pakrantėje esančiame mieste, kurį iš Inčeono išvykęs greitaeigis traukinys pasiekia maždaug per dvi su puse valandos.

Neįmanoma patikėti, kad Šiaurės Korėjos delegacija nejuoto savotiškos istorinės ironijos, žinodama, jog lėktuvas leisies Inčeone: būtent čia, vakarinėje pakrantėje, 1950 metais vyko svarbios karinės operacijos, lėmusios šiauriečiams nepalankius pokyčius Korėjos kare.

Vakare svečiai iš Šiaurės Korėjos pirmą kartą susitiks su Pietų Korėjos prezidentu, nors gali būti, kad šis vizitas apsiribos bendromis nuotraukomis. Nominalus delegacijos vadovas – devyniasdešimtmetis Kim Jongnamas, jis pakviestas į priėmimą ir vakarienę, organizuojamą prieš pat atidarant olimpines žaidynes. Ten jis turės progą pabendrauti su įvairių pasaulio šalių lyderiais, o Kim Jodčong pasirodys vėliau – atvyks tiesiai į olimpiados atidarymo iškilmes. Stadiono tribūnose jai skirta

vieta karališkoje ložėje; tikėtina, kad ji sėdės visai šalia Pietų Korėjos prezidento.

Jam, savo ruožtu, teks spausti rankas ne vienai iškiliai asmenybei: Jungtinių Valstijų viceprezidentui Mike'ui Pence'ui, už Europos ribų menkai žinomam Vokietijos prezidentui Frankui-Walteriui Steinmeieriui, daugelio pietų korėjiečių plūstamam Japonijos premjerui Shinzui Abei ir Tarptautinio olimpinio komiteto prezidentui Thomui Bachui, kuris negalėjo atsidžiaugti, kad šventėje dalyvaus ir delegacija iš Šiaurės Korėjos. O kur dar dešimtys kitų į žaidynių atidarymą atvykusių garbių svečių.

Kai ateis laikas sportininkų paradui, abiem Korėjoms atstovaujantys atletai stadione pasirodys kartu, jie žengs paskui baltą vėliavą, kurioje žydra spalva pavaizduotas Korėjos pušiasalis. Tokia simbolika tikriausiai paskatins Kim Jodčong ir prezidentą Muną paspausti vienas kitam rankas, ir tai taps istorinės svarbos įvykiu.

Ar galima tikėtis, kad poniai Kim ir Kim Jongnamui bus parinktos vietos šalia prezidento Muno? O gal netoliese sėdės ir JAV viceprezidentas? Ar neatsitiks taip, kad eidama į savo vietą ji prasilenks su ponu Pence'u? O gal jis su ja? Jei taip, galbūt jie paduos vienas kitam rankas? Tai būtų išties nepaprasta akimirka.

Oro uoste, ypatingiems svečiams skirtoje salėje, svečius priimantys Pietų Korėjos pareigūnai pasiūlė Kim Jongnamui sėstis ties stalo viduriu, tiesiai priešais šeimininkų delegacijos vadovą – susivienijimo reikalų ministrą Džo Mionggiuną. Tačiau į dešimtą dešimtį įžengęs šilto ir šalto regėjęs vyras pui-

kiausiai nutuokė, kaip dera elgtis, todėl tik mostelėjo ranka: garbingiausia vieta atiteks trisdešimtmetei princesei. Ji plačiai nusišypojo ir, savo ruožtu, kairiąja ranka davė ženklą senukui, tarsi sakydama, kad vieta ties stalo viduriu priklauso jam. Jis atsargiai pamėgino prieštarauti. Tuomet princesė dar sykį mostelėjo ranka, o jos akis vėl užliejo padrašinanti šypsena. „Kokia ji subtili“, – vimdomai saldžiais balsais suskato kartoti Pietų Korėjoje gyvenantys politikos apžvalgininkai. Scena juos taip sujaudino, kad jiems nė į galvą nešovė, jog mostelėdama ranka Kim Jodčong pademonstravo ne tiek pagarbos ženklą, kiek savo valdžią – viršininkė įsakė pavaldiniui sėstis. Jei Kim Jodčong išties būtų ketinusi parodyti, kad jai rūpi garbaus amžiaus žmogus, jos mostas būtų buvęs visiškai kitoks – abiem rankomis, į viršų atgręžtais ir „dubenėliu“ suglaustais delnais.

Nuo mažų dienų ugdomas pasitikėjimas savimi, kaip ir asmeninės galios suvokimas, savaiame nevirsta kukliu nuolankumu, nebent tam tikromis aplinkybėmis. Šįsyk nuo Kim Jodčong sklido ne pagarba, o arogancija. Praeis trys mėnesiai ir ji, kartu su broliu lankydamosi Kinijoje, niekieno neverčiama žemai nusilenks prezidentui Si Dzingpingui; tas pat pasikartos 2019-ųjų birželį, kai Si Dzingingas lankysis Pchenjane. Kinijos vadovo akivaizdoje privalu demonstruoti ir pagarbą, ir nuolankumą. O pietų korėjiečiai jos akyse tėra menkystos. Tikrieji Korėjos valdovai gyvena šiaurėje ir priklauso Pektusano dinastijai. O Pietų Korėja – viso labo Jungtinių Valstijų valdoma marionetė. Juk ne veltui Pektusano dinastija pasivadino legendinio kalno vardu – ties juo 1945 metais Kim Ilsongas subūrė karius, kuriems galiausiai pavyko sutriuškinti japonų

kolonizatorius, o pats netrukus įkūrė Šiaurės Korėją. Tai oficiali šios valstybės atsiradimo istorija. Todėl Kim Jongnamas, kad ir koks nusipelnęs valdininkas būtų, greta Kim Ilsono anūkės visuomet turės jaustis it mokinukas.

Tačiau tąsyk daugelis Pietų Korėjos gyventojų, visa tai žinančių dar nuo mokyklos suolo, staiga viską pamiršo. „Ji ne tik gražuolė, bet dar ir mandagi!“ – aikčiojo vizitą komentuojantys specialistai. Stebėdami retus, jaudulį žadinančius įvykius jie ignoravo tai, kad ponია Kim atrodo tokia „paprasta ir nepretenzinga“, nes gyvena absoliučiai išskirtinėje aplinkoje, supama to, kas dera valdovų dinastijos atstovei. Ji, kaip ir jos brolis, išmano, kaip viešumoje demonstruoti savo galią.

Ponia Kim atsisėdo Kim Jongnamui iš dešinės. Jam iš kairės įsitaisė Ry Songuonas – nešvankiais juokeliais garsėjantis kariuomenės pulkininkas, tapęs Tėvynės taikaus susivienijimo komiteto pirmininku, o 2020-ųjų sausį paskirtas užsienio reikalų ministru. Komitetas, kuriam jis vadovavo, savo šalies vardu derasi su Pietų Korėja. Poniai Kim iš dešinės sėdėjo Če Hy – buvęs jos pavaldinys iš Propagandos ir agitacijos tarnybos, o vizito dienomis – Valstybinės fizinės kultūros ir sportinio lavinimo komisijos pirmininkas. Ponui Če, kaip ir poniai Kim – Šiaurės Korėjos režimo atstovams, – už „rimtus žmogaus teisių pažeidimus ir cenzūrą“ nuo 2017 metų sausio taikomos JAV išdo departamento sankcijos,¹ tačiau apie tai nekalbėta nei prieš ypatingą vizitą, nei jam prasidėjus, nei pasibaigus.

Visiems susėdus, atsivėrė keistokas vaizdas, mat svečiai iš Šiaurės Korėjos nepanoro nusivilkti žieminių paltų. Delegacija

rūpinęsi pietų korėjiečiai siūlė pagalbą, tačiau šiauriečiai mandagiai atsisakė, nors būtų galėję patikėti paltus ir savo šalies atstovams. Atsisakė ne todėl, kad oro uoste jiems būtų buvę vėsu. Tai ženklas: šiaip jau mūsų laukia reikalai, bet sutikome čia nusifotografuoti, norėdami pademonstruoti gerą valią.

Prie durų liko vienintelis Kim Čangsonas – Aukščiausiojo Vado Valstybės reikalų komisijos sekretoriato vyriausiasis sekretorius, kartais vadovaudavęs Šiaurės Korėjos delegacijoms, vykstančioms į derybas su pietiečiais. Ši sykį svarbiausia jo pareiga – rūpintis princese. Jis jau ne vieną dešimtmetį yra vyriausias karališkosios šeimos tarnas. Juo pasitikima, dėl to jis įtakingas.

Susivienijimo reikalų ministras Džo Mionggiunas pamėgino užmezgti kalbą, užsimindamas, kad štai ir oras netikėtai atšilęs. „Itin garbūs svečiai iš šiaurės atskraidino į Pietų Korėją šilumą“, – šypsodamasis tarė jis. Ir tikrai, turint galvoje korėjietiškas žiemas, nusistovėjo labai maloni temperatūra – septyni laipsniai aukščiau nulio. Ponia Kim sėdėjo nepratardama nė žodžio: nugara tiesi, veidas įspūdingai bejausmis. Kitoje stalo pusėje pietų korėjiečiai plačiai šypsojosi.

Ponia Kim vilkėjo juodą paltą plačia kailine apykakle ir kailiu papuoštais rankogaliais. Vienintelis akcentas – didelė apvali saga ties niekuo nepridengtu kaklu. Nei karolių, nei auskarų. Ausys nepradurtos. Ant kairiojo peties – juoda rankinė. Dabar buvo galima įžvelgti, kad jos akys vos pastebimai paryškintos persikų atspalvio šešėliu ir juodu apvadu. Dar buvo matyti, kad ji įsispraudusi į persikų spalvos timpes ir avi kailiu pašiltintus juodus batus. Kiek vėliau paaikšėjo, kad ant riešo

ji segi sidabrinį laikrodį. Apyrankių – nė ženklų. Kaip daug pasako tai, kad jos skonis toks santūrus, čiulbėjo žurnalistai. Anot dienraščio „The Washington Post“, mačiusieji „gėrėjosi beveik nepastebimu makiažu ir nesamu blizgesiu. Aptarinėjo kuklius juodos spalvos drabužius ir niekuo neišsiskiriančią rankinę. Atkreipė dėmesį į gėlės pavidalo segtuką, prilaikiusį neįmantriai atgal sušukuotus plaukus“.²

Operatoriams pavyko dar sykį stambiu planu nufilmuoti Kim Jodčong, kai ji Inčeo oro uoste leidosi eskalatoriumi; šį epizodą Pietų Korėjos televizijos kanalai irgi kartojo be galo be krašto. Pirmasis nuo žemyn judančių laiptų nulipo dviejų asmens sargybinių atidžiai stebimas Kim Jongnamas, jo veidą puošė, sakytum, nemari lengva šypsenėlė. Ponia Kim leidosi apsupta trijų asmens sargybinių iš Šiaurės Korėjos ir vienos pietietės. Smakras kilstelėtas, laikysena it podiumu žengiančios manekenės, nejudrus žvilgsnis specialiai įbestas į tolį. Už jos stovėjo Kim Sonhė – Taikaus tėvynės susivienijimo komiteto narė ir viena iš nedaugelio moterų, priklausančių aukštų pareigūnų luomui; ji kelis sykius vyko į derybas su Pietų Korėjos valdininkais, o 2018 metų birželio 1 dieną kartu su kitais Šiaurės Korėjos delegacijos nariais Baltuosiuose rūmuose matėsi su prezidentu Donaldu Trumpu; tąkart iki jo susitikimo Singapūre su Kim Džongunu buvo likę vienuolika dienų. Už ponios Kim Sonhė ant eskalatoriaus laiptų stovėjo Kim Čangsonas, jam už nugaros – dar du valdininkai, abu formaliai kiek aukštesnio rango: Če Hy ir Ry Songuonas.

Stebint tai buvo galima aiškiai suvokti ne tik Kim Jodčong rangą Šiaurės Korėjos delegacijoje, bet ir specifinius šios šalies

politinės kultūros bruožus: oficialūs titulai ir pareigybės dažnai neatitinka žmogaus tikrojo svorio valdžios hierarchijoje ir įtakos jos dinamikai, tad ministrų ir aukščiausiojo rango generalų likimai dažnai priklauso nuo formaliai kur kas žemesnį postą užimančio, bet išties galingo asmens užgaidų. Kim Jodčong statusas, suprantama, išskirtinis: net jei ji formaliai būtų menkiausia Korėjos darbininkų partijos Centro komiteto (jame 250 narių) veikėja, užsimaniusi galėtų įsakyti nubausti mirtimi bet kurį kitą partietį, išskyrus vieną vienintelį – savo brolių. Ir Kim Čangsonas bei princesės asmeninė sekretorė Kim Sonhė būtų galėję pasigirti esą įtakingesni už formaliai aukštesnio rango delegacijos narius, tokius kaip minėtieji Če Hy ir Ry Songuonas.

Kitas dvi dienas slėpiningoji princesė iš Pchenjano visų pietų korėjiečių dėmesį prikaustė tuo, kad nieko neveikė, jei tik rimta veikla nelaikysime vaikštinėjimo, sėdinėjimo, valgymo, rankų paspaudimų, retų pašnekusių ir dar retesnių šypsnių. Be to, ji tarsi šmėkla gožė Mike'ą Pence'ą, nes olimpiniam stadione įsitaisė viena eile aukščiau, o į Pietų Korėjos atstovus, neišskiriant nė prezidento Mun Džeino, dažnai žvelgė neslėpdama paniekos. Ji nė sykio nekalbėjo viešai ir nedavė nė vieno interviu.

Nepaisant to, apie ją šnekėjo ne tik visa Pietų Korėja, bet ir labai tolimos šalys. Kone liguistas žiniasklaidos dėmesys poniai Kim neatslūgo nuo pirmųjų vizito akimirklų iki vėlyvo vasario 11-osios vakaro, kai savo brolio lėktuvu ji pakilo į orą. Žurnalistai nepamiršdavo skaitytojams ir klausytojams priminti,

kad Kim Jodčong tapo pirmąja Šiaurės Korėjos karališkosios giminės nare, atvykusia į Pietų Korėją pagal oficialų kvietimą. Ir prezidentas Munas, ir jo aparato darbuotojai, ir visas pasaulis nepajėgė atsitokėti. Kad ir kur ponia Kim pasirodytų, ją visur lydėjo apžavų kupini komentarai, kartais artėjantys prie fetišizmo ribos. Efektą stiprino jos moteriškas žavesys ir Pietų Korėjos viltys užmegzti ryšį su jos broliu. Vien tai, kad ji atvyko į Pietų Korėją, pavertė ją tarptautinio lygio žvaigžde. Princesės žingsnius skaičiavę žinovai iš viso pasaulio – nuo Tokijo iki Vašingtono – komentavo jos apdarų kuklumą, karališką laikyseną, santūrumą, valdingumą, pasitikėjimą savimi, romumą ir monalizišką šypsenėlę.

Nei pietų korėjiečiai, nei pasaulis iš jos lūpų neišgirdo nieko konkretaus. Tačiau prezidentui Munui ji perdavė savo brolio laišką, kviečiantį apsilankyti Pchenjane, tad vien jau tai leido jos vizitą laikyti viltingu. Niekam nerūpėjo paanalizuoti, kad gal taip Kimų šeima mėgina siekti paties paprasčiausio tikslo savo geopolitiniame žaidime, t. y. padaryti įtaką dabartiniam Žydrujų rūmų šeiminkui ar būsimiesiems Pietų Korėjos vadovams ir kad galbūt mąstoma apie kiek sudėtingiau pasiekiamą tikslą – prezidentą Donaldą Trumpą. Tačiau tuomet visa tai atrodė pernelyg komplikuota, tad ar verta į tai kreipti dėmesį? Juk čia, į Pietų Korėją, atvyko Pektusano princesė! Štai ji, gyva ir net šypsosi. Ją, apsuptą savo brolio asmens sargybinių, ku atidžiausiai seka visas pasaulis. Tai galėjo reikšti tik viena – kad abi Korėjos atsidūrė per žingsnelį nuo istorinio įvykio. Mažų mažiausiai dera tikėtis nesutarimų užglaiستymo ir taikos, o vėliau galbūt ir valstybių susijungimo.

Sensacingi tokio pobūdžio pareiškimai buvo daromi ne-
paisant elementarių realijų. Prireikus padengti daugybę metų
truksiančio šalių susivienijimo ekonominius kaštus, dauguma
Pietų Korėjos gyventojų anaiptol nenusiteikę tam aukoti pini-
gus ir asmeninį gerbūvį. Juolab kad, Kim Jodčong ir jos brolio
įsitikinimu, viena valstybe Korėja turėtų tapti laikantis jų pla-
no: šalyje dominuos Kimų dinastija, o tai, be abejo, nepriimti-
na prie pagrindinių laisvių įpratusiems ir palyginti pasiturimai
gyvenantiems pietų korėjiečiams. Tačiau visuotinės euforijos
atmosferoje apie tokius dalykus prabilęs žmogus būtų palai-
kytas bambekliu.

Kad politikos veteranas Kim Jongnamas, šešis dešimtme-
čius ejęs aukštas pareigas vyriausybėje, pastaruosius dvidešimt
metų buvo Šiaurės Korėjos parlamento – Aukščiausiojo Liau-
dies Susirinkimo – Prezidiumo pirmininkas, o parlamentas
viso labo atlieka paklusnaus antspaudo funkciją, šitai atrodė
aktualu tik vienam kitam specialistui. Daugumai Pietų Korėjos
gyventojų televizorius papasakojo, kad Šiaurės Korėjoje tikro-
ji valdžia yra Pirmosios Sesers rankose. Ir jei jau Kim Džongu-
nas išsiuntė ją į Pietų Korėją, tai reiškia tik viena – ji atveš taiką.
Juk logiška, ar ne?

Televizijos laidų žiūrovai intuityviai žinojo, kad Šiaurės
Korėjoje Aukščiausiojo Vado žodis gerokai svaresnis už visus
įsakus ir pareigybes. Kim Džongunas pats yra valstybė, o jo
žodis – visiems privalomas įstatymas. Tačiau dauguma neat-
kreipė dėmesio į tai, kad jo sesuo partijos posėdžiuose ir iš-
vykose po šalį dalyvauja toli gražu ne vien dėl gražių akių. Jos
brolis – valstybės veidas, o ji – pagrindinė cenzorė, stebinti,

kad sprendimai būtų vykdomi. Ir į olimpines žaidynes sesuo atvyko ne turistauti ar perduoti laiško. Ji turėjo rimtesnę tikslą.

Šioje knygoje aprašomas Kim Jodčong iškilimas į valdžios viršūnę po vizito Pietų Korėjoje. Po 2018 metų jos įtaka nepaprastai sustiprėjo, tačiau tai buvo galima nuspėti dar 2009-aisiais. Matysime, kaip aktyviai ji dalyvavo formuojant savo šalies politiką ir kaip, remdamasi savo tėvo Kim Džongilo patirtimi, didino Kimų giminės galią. Kol buvo rašoma ši knyga, Šiaurės Korėjoje ponia Kim įtakos ir galios požiūriu nusileido tik savo broliui Kim Džongunui, tad gali būti, kad Pektusano dinastijos ateitis yra jos rankose.

*Kim Jodčong vainikų padėjimo ceremonijoje Ho Ši Mino mauzoliejuje
Hanojuje (Vietnamas). 2019 metų kovo 2-oji, šeštadienis.*